

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionalista

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». — Dante.

Desde Madrid á Tortosa

EN CANALEJAS

Precisament quan lo nostre darrer número entrava en premsa, procedent de Vinaroz arribá á nostra ciutat l' ex-Ministre Sr. Canalejas.

Tot just entrava á Catalunya l'apostol de la *democracia centralista* rebia un daltabaix del quin s'enrecordarà tota sa vida.

No 'ns portará el nostre apassionament á dir que no fou rebut per una numerosa gentada. Molt al contrari, creyém que de gent hi va anar massa, lo qual hem sentit moltíssim; però de tots los que hi anaren cal consignar que á no esser conduxits pel Diputat provincial republicà Sr. Ribás, ningú s' hauria recordat si en Canalejas era viu ó mort.

La serietat del nostre poble la và poguer veure desseguida, si es que el seu cansanci li va donar temps á ovirar la fredor y la indiferencia de la immensa majoria dels acompanyants.

La cayguda del nou *Messias* de la humanitat es ben manifesta; puig anarsen del *Círcol d' Artesans* pera parlar al mitin y arribar al *Teatre del Balneari* pera no dir res, es una proba de que el Sr. Canalejas, sentintse ferit de mort, entregava el seu darrer sospir gayrebé al mateix punt ahont morí el General Ortega.

Parlar tant de democracia y de socialisme y sostenirse en lo Ministeri pera no causar dificultats al Rey en la seva jurá... es casi bé el prolech d' una nova comedia de la politica espanyola.

Arribada del Director General de obras públicas, dels Diputats per Tortosa y Roquetes y del Sr. Marqués de Marianao.

Lo dijous en lo mateix mo-

ment que el rellotje de la Seu tocava les *dinadores*, lo xiulet de la máquina del tren correu anunciava l' arribada dels Senyors Arias Miranda, Gascón, Puigcerver, Adell, Perez Alonso y Marqués de Marianao.

Una immensa gentada de Tortosa y dels pobles del partit acompanyaren als viatjers á cá la ciutat, desde quins salons, després de les presentacions de costum, se dirigiren al pont del Estat, pel quin se passejaren examinant l' obra monumental que creuha l' Ebro, al objecte de ferse carrech del *abandono* que té el govern á Tortosa, consentint que no 's puga passar pel pont per faltarhi 'ls estrebs, pera quin emplacament, com sab tothom, s' han d' expropiarse varios edificis.

Los Senyors que componien aqueixa mena de comisió oficial, tot reconeixent la rahó del nostre poble, y lamentantse del estat actual de coses, se dirigiren al teatre principal, ahont l' autoritat local los hi havia preparat un dinar esplendit.

Després del xampany escomençaren los brindis dels quins no 'ns ocuparem ja que el resultat de las declaracions per compte d' alentat lo nostre cor vers lo cami prósper que desitjarem, ha vingut á matar les nostres il·lusions y á enfredorar les nostres esperances.

Si val á dir la veritat tothom esperava quelcom mes de profit, puig no 's comprén la expontania vinguda de dita comisió després d' escoltar de sos llavis que *convé que vagi una representació de Tortosa á gestionar á Madrid un assumpto de que nosaltres, y ab nosaltres tota la ciutat, havien confiat á la influencia dels Diputats que ostenten, la representació d' aquest pahís.*

Si 'ls representants de Tor-

tosa y Roquetes venen de Madrid á desenganyarnos, quina feyna tenen que fer los que de Tortosa han d' anar á Madrid?

Hi ha coses que no 's comprenen y menos, encara, lo servilisme de tots aquells que sense sentirho, fant com qui sent batregar lo seu cor per un sistema tan podrit y tan malsá com es lo sostingut á sanch y á foch per la tayfa burocrática que governa los destins de nostra mal-mesa nació.

Lo perill del Barcelonisme

Los nostres enemichs, los que s' esparveran de la creixensa dels ideals catalanistes, han inventat un argument pera combatrens; l' argument del *Barcelonisme*. Ab mala fe 'ls més, ab bona pero equivocada intenció ben poch, van propagant que 'l triomf del Catalanisme únicament convindria á Barcelona y hauria de portar perjudicis immensos als demés pobles de Catalunya. Pobres d' esperit com son y acostmats á no veure bi més allá de lo que allargan sos ulls,, quan un mòvil egoista y petit no inspira 'ls seus actes, los nostres enemichs no la comprenen la grandesa del Catalanisme y 'l reduheixen á un cambi insignificant de capitalitat y de persones, sense trascendencia de cap mena pera 'l mello-rament real del nostre poble.

De la absorció natural que exerceix tot gran centre de població com Barcelona, se n' ha volgut treure profit pera extre- mar l' argument y enlluhernar á la gent senzilla, arribantse fins á arribar que 'l Catalanisme no te altra finalitat ni propósit que substituhir la hegemonia política de Madrid per la de la capital de l' antich contat catalá. Es convenient, per aixó, que 'ls

catalanistes, particularment los que no vivim á Barcelona, la refusém ab energia aquesta errónea creensa que ab tot y sa falsetat y inconsistencia, allunyá á molts del nostre camp ó 'ls hi fá entrar ab rezels y desconfianses.

Tothom que judiqui ab imparcialitat y no 's deixi portar de cegos apassionaments, haurá de regoneixer que, si algun element, algun organisme burocrátich posseheix Barcelona, que no sia producte de sa absorció natural de gran ciutat, lo déu precisament al réjim centralista que 'ns malmena. Aquets elements y aquests organismes efectes son del centralisme; puig que no existían quan Catalunya 's governaba á si mateixa y 's cuydava sense intrusions exótiques de tot lo que li era peculiar y propi. No hi ha dubte, donchs, que fent desappareixer la causa no podran subsistir sos efectes, y que quan torni á implantarse 'l govern autonómich de Catalunya, adaptantlo, com es llògich, als temps moderns y á les necessitats del dia, cauran pera no aixecarse may més ó pasarán á ocupar lo lloch que 'ls hi pertoca, los comptadíssims organismes que 'l poder central ha concedit á Barcelona y entrebanca la vida regional de la nostra terra.

Y que aixís ha d' esser, nos ho demostran hen á les clares los fonaments en que descansa 'l catalanisme. Nosaltres ay-mem lo de la terra, volém fer reviure nostres antigues y venerades institucions, espill ahont s' enmirallaren tants pobles, anyorém, en una paraula, lo retorn de tot lo que ha constituhit lo signe característich de la nostra personalitat, que 'ns distingeix y 'ns diferenciará sempre de les demés regións que formen l' Estat Espanyol. Però

al costat y junt ab aquest fonament que 'n podriam dir tradicional ó históric, hi coloquem l'ideal autonomista que informa 'l nostre programa, ideal que no permet lo predomini d'una classe ó d'un poble, sinó que lliga ab l'lassos de veritable germanor los elements integrants de la nacionalitat, assegurant pera cada en d'ells los seus drets y les seves llibertats.

Que la tradició catalana no ha estat may y centralisadora y uniformista, ho diu l'història y ho proclaman ben alt nostres lleys y costums, compendi acabat dels sentiments y aspiracions de la nostra rassa eminentment particularista. Ni dintre de Catalunya, ni en los moments d'expansió territorial, en los temps més gloriosos de la nacionalitat catalana, se 'ns poden citar actes que marquin una tendència centralista. Los nostres reys conquistavan pobles, mes no 'ls feyan pas esclaus, ans al contrari, respectavan sas llibertats y fins afavorian lo de senrotllo natural de sa personalitat, deixant que ells sols se governessin y fossin àrbitres de son régim interior.

Si per aquesta banda cap perill ofereixen los ideals catalanistes pera tots y cada un dels pobles de Catalunya, no creyém que pugan inspirar la més petita temensa 'ls principis autonómichs en que descansan les Bases de Manresa y 'ls acorts de les Asamblees celebrades fins ara. S'han tingut sempre ben presents les ensenyances de la naturalesa, y al al proclamar l'autonomia regional, s'ha deixat també ben sentada la del individu, del municipi y de la comarca, sense donar preferencies á determinades classes ni á determinats pobles en l'exercici de les funcions socials, tan legislatives, com judicials, administratives, d'ensenyansa, etc. No volém nosaltres, perque som conseqüents ab les nostres idees, que mentres en un lloch hi haja plétora de vida, quedin desatesos los altres y arrastrin una existencia pobre y malaltissa. Volém que Catalunya sia un cós social perfecte, y per aixó es necessari que tots los orgues, fins los més insignificants, tingan l'adecuada vitalitat y funcionin ab la regularitat deguda.

¿Ahont és, donchs, lo perill del Barcelonisme? Si 'l Catala-

nisme—y de altra manera no tendria rahó d'existir— no sols té per fonament l'autonomia, sinó que ha de seguir y confirmar la tradició catalana, ¿com pot ésser centralisador?....

Ni hi ha 'l perill—ni es possible que nosaltres siguém centralistes. L'argument dels nostres enemichs, té per base unicament una comparansa que s'ha volgut fer entre Madrid, capital d'Espanya, y Barcelona, cap y casi de Catalunya. Y no s'ha reparat en que 'ls termes no guardan proporció, perque mentres Madrid es un poble sense energies ni vida propia, que s'alimenta artificialment mercés als organismes burocrátichs creats á l'ombra del centralisme qu'empobreix la Espanya, Barcelona es en cambi un centre de treball, de mohiment, ab forces y medis naturals pera la lluyta que exigeixen lo temps moderns, y á qui la vida ficticia dels elements burocrátichs més aviat perjudicaria que la podria afavorir.

Val la pena de que 'ls catalans qu'estiman sa pátria reflexionin sobre 'l argument del *Barcelonisme* que s'ha inventat pera combatre 'ls nostres ideals. Estém segurs de que si les rahóns exposades no 'ls arriban á convencer, ne tindran prou fixantse en que 'ls únichs que 'l sostenen y 'l propagan ab constancia digna de mellor causa, son los elements caciquistes de tot arreu, es á dir, los que precisament viuen del centralisme, los que, fent lo joch als polítichs de Madrid, més interés tenen en mantindrens dividits pera que resulti més planera la tasca d'exploarnos.

Pere Lloret.

CARTA OBERTA

A D. Enrich Roca

París.

Ben volgut amich: He rebut las quatre lletras que m'envias anyorant ta familia, els amichs intims, ta Patria adorada y demás monserga pròpia d'un romàntich *enragé*, y finalment, me surts ab el ciri trencat de que t'envihi algún treball meu.

Fenya 'm dons, parisench aburrit, pero sempre disposat á complaure 'ls bons amichs, y propera la nit de San Joan que 'm senyavas ab tant d'entus-

siasme y vessant recorts, vaig á fer un lleuger bosqueix de lo que fem per aquí, desde que tú, per disort no fruixes el ruiscat de venturós consol ab que 'l gloriós Sant ens regala pera sadollar nostras penas y treballs.

No recordo haver llegit en lloch, ni coneix lo costum del poble que ostaatja durant la vesprada de San Joan; mes donant cas de que fés lo que fem nosaltres, no puch compendre que 'l temps convidi com aquí, ab una nit de lluna clara qu'apareix somriuers de nostra disbauxas y alegrías; crech que l'aura fresca embalsi l'ambient de flayre que conforta l'esperit malaltís, ensemps que besa joganera rostres xamosos de aixeridas doncellas y jovincels que surten alegroys á respirar amor per plassas, carrers y voltants, molt juntets, boy fregantse aquells gemats y frescos llavis que 'l xardorós petó dibuixan; ni tampoch crech, que 'l Sena remoreiji gronxant la barqueta que solca dolsament l'ona ab aquell vaivé amorós que convida á estimar, com ho fa nostra mar llatina; ni pot ser que 'l cel que t'aixopluga siga tant blau, ni estiga tatxonat d'estrellas tantas que llambreguin tant fort com en la vólta nostras; y menys puch creurer, que, 'l seu carácter que servirá molt, sens dupte, pera elaborar y crear art y ciencia, pugan competir ab el nostre pera surtir de broma, moure xi-barri y fer gatzara pacífica en nit tant celebrada y típica com la vetlla de San Joan.

Allá á les vuit del vespre quan surtim del despatx, ja 's comensa á notar l'esbalot de la quitxalla que corre, brinca, 's péga y 's diu mil paraulas grolleras entorn de la foguera qu'encare resta apagada. S'aguarda que la nit domini per' encendre á Sagasta, á Canalejas ó á un altre *tipo* d'aquets per l'ordre á fi que l'efecte siga mes grant y just mentres sópas ab el balcó de la galeria de bat á bat, ó sucas unas galetas ab vi, sembla materialment que la terra s'encén. ¡Quin espectacle gratuit mes imponent, mes soberament grandió! ¡ara comprench la bojeria de Nerón!

Las fogueras enlayran llurs flamaradas esllanguidas, espeternegan ferm, esfuman lo blau del cel y enllumenan la montanya de Monjuich. Per Vallvi-

drera, Tibidabo, Vallcarca y demás contorn, se 'n veuen apareixer á milers realsant el conjunt y fent l'ilusió mes completa.

Xichs y grants ab lleugeresa assombrosa las saltan; las donas xisclan, lo jovent á cau d'orella es declara son amor, pur y desinteressat, prometentse y jurantse fidelitat eterna; el jayos entumits, els avis ferits de mort recordan del balcó están temps passats, fan memoria d'alegrías y tristesas, y mentres els ulls embadurnats els hi espurnejan conten als nets mil veritats barrejadas ab altres tantas mentidas inocentas pera fer mes pasadora la rondalla.

L'esbalot y la cridória, ab tot aixó anat ab progressió creixent, assolint despótica el turó mes alt; ja arribant al planell y alateija al cim com águila geganta espahordint el repòs y la quietut; ya es regna sobirana de ta hermosa Ciutat!

Munió barroca y esferchidora de acordeóns pianos y murgas mes ó menys veritables han prés militarment els carrers y plassas, y ab sas notas desafinadas contribueixen al escándol fent de cada carrer una sala de ball.

Milers de cohets, fochs de bengala y tronadas aixordan de bó y millor y fan de cada terrassa improvisat castell de fochs.

Per las grants vías de circulació la gent s'empén com onada de carn humana, assedegada de fruir 'l goigs que la Natura y que 'l còm estrany li fan reviuire; els cafés vessan, els teatres de gom á gom, doble funció y fochs artificials á dojo.

¡Quin demanà més! Cocas, *churros*, testos d'au-fàbrega y pudó d'oli robent per dintre la ciutat. El fum y la polsaguera asfixian. Noy, no 's pot anar pas per aquí, aném sen, aném cap á fora, á respirar l'aire pur de la montanya, [l'oxigeno vital impregnat d'olors boscanas, del sanitós espigol, de la flayora farigola y del agradable romaní.

Els cotxes, tranvías y ómnibus atapatits, vinclantse de tant pés, creuhen furients per las amplas vías.

Aquell que no ha sapigut buscarse nuyia caya ab els corresponents sogres, va tot sol trist y capfical y bal que no li agradan faldillas pera surtir á las aforas,

s'ajunta ab companys de gresca; ya 'm tens tú ab uns y altres formant collas mes ó menys nombrosas, cantant y fent gatzara camí amunt de la Font del Gat, en busca de can Pepet, ó d'un altre *hotol* campestre per l'ordre.

Quina renglera d'idilis, quin reguitsell de sainetes y quants dramas no s' sorprenden per assí y per allá! Malaguanyadas notes d'enginy que s'perden y queden per sempre més soterradas per aquells viarany, planells, sóts y casas de camp!

La lluna, ab aquell somris etern, segueix son curs per l' ample espay y se'n va á la pósta; els astres pampelluguejan debilmente, perden aquell claror brillant y han cambiat temudament de lloch com si tinguessin por de interrompre la festa; els grills y las granotas xarrotejan baixet, pero 'l poble continúa sa tasca divertida: els fanalets á la veneciana segueixen encara mes vius que may; el manubrio no para de donar vóltas y el jovent marat de suhor balla ab dalit al seu compás.

Las paraulas atrevidas y 'ls xistes picants promouhen fortas riallas, xiscles y remor ó trencadissa de plats,

Coros populars, tendres cansonetes y valents cants de pátria repercuten per tot arreu.

Aquí 'l *baturro* dona solta á una ayrosa jota; mes enllá l'andalús entona entre dents, mitj embarbossat, un *tangos* cadenciosos ó una malaguenya sentida; per l'altra banda 'l gallego anyorant sa terra plóra una *alborada* hermosa; pel mateix indret els biscaitarras deixan ohir sa veu de condól, ensemps que vigorosa, ab llur cant de llibertat, ab son valent *Guarnicaco arbola*; y á dreta y esquerra, per valls y turóns s'aixecan nostres cants enlayrats, fermes y plens de vida que transpiran treballs, progrés y llibertat. ¡Arnau, es el teu poble gloriós que no vol morir esquifit y menys preuat!

La claror de l'aurora somrosada comensa á extendres arréu y dibuixa 'ls perfils de nostra Ciutat mitj borrosos y esfumats.

Els cants cada moment restan mes débils y fatigosos; els llums se van apagant poch á poquet; las veus enrogalladas demanan repós, y la terra de mica en mica enmudeix.

Sols el gall son crit valent pregona que naix el dia.

Camins avall buscant ataufat lilitet hont arraulirse se'n van las parellas amorosas, esblaymadas, reblegats, llurs vestits y ab las testas baixas. Las cóllas ab las cistellas buydats, els bóts aixuts y portant de la má las criaturas que endormiscadas plorican, baixan rastragueixant els peus polsosos; y llensant mitjos ternus y renéchs ab la cara amoratada, ensopegant y d'una banda de carretera á l'altru, vá l'infelis *mona*, cayent aquí y aixecantse allá com última nota perduda de la festa que s'acaba.

Quedan per las montanyas las casetas boy adormidas; las fonts solitarias ab la remor placenta del aigua que raja; las taulas també solas que semblan mortallas de la gresca, ab móllas de pá, pells de taronja, caragóls mes nets que la concienca de'n Canalejas, y molts tacas de ví,... y junt, barrejat ab tanta engruna recórts, de l'alegría festa.

Vulga Deu, y de cor te ho desitjo que la passis mellor que jo.

Que son d'hermosos aquets recort veritat, Enrich, quant els veus lluny, encare que mal pintats?

Conservat bó, escriu prompte y mana á ton ver amich

A. Preta.

Barcelona 22 Juny de 1902.

VELLESA

Albescunt ad messem.

Mos cabells son blanchs,
son blanchs per la messa,
l'estiu es aprop,
s'acosta la sega.

¿Si s'acostarà
per la vida meva?

II

¿Me vindrá de nit?
¿me vindrá de dia?
mes, no trigará
puig mon cap s'inclina,
Oh ¡quin cop de fals
me dará quan vinga!

III

Quan al llit m'en vaig
me dich á la espona:
¿vindrà aquesta nit
la gran segadora?
Si sento fresseig
de nit á ma vora
dich:—Será la mort
que ja se m'acosta?
Si algún drinch, estrany
de cop me dexonda,
¿Será ella, 'm dich,
que la fals esmola?
¿Si la está axecant
y ja 'l cop me dona,
aquell cop de fals
que tira á la fossa?

† Jacinto Verdguer, Pbre.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diurne 29, San Pere y San Pau.
Dilluns 30, La Concepció de S. Pau.
Dimats 1, S. Galo.—Dimecres 2, La Visitació de Ntra. Señora.—Dijous 3, S. Trifo y companys.—Divendres 4, S. Laureano.—Disapte 5, S. Miquel dels Sants.

NOTICIES

Lo diurne últim se celebrá á Roquetas la solemne processó del Sagrat Chor de Jesús á la que hi assistiren una comissió d'aquell Municipi presidida pel seu Alcalde, lo Diputat provincial Sr. Jardí y les confraries y associacions catòliques de la vehina ciutat. Lo número d'acompanyants fou, també, gran y lluhit.

Lo pendó, estrenat aquell dia, lo portá nostre distingit amich l' Ilm. Sr. D. Diego de León. La música de *Santa Cecilia* amenisá aquell acte solemnisim.

Un cap acabada la processó, lo Sr. de León va convidá á les autoritats y á una bona munió d'acompanyants, als quins los hi fou servit un esplendit refresch en los jardins de la seva pintoresca finca *La Vall*.

La banda de música, que també hi va assistirhi, va tocar diferentes pessas del seu escullit repertori.

A la matinada del dijous s' iniciá un foch en los magatzems d'oli de D. Ferrán Pallarés, no prenent, gracias á Deu, les proporcions qu' en un principi s' temia.

Avny s' acaba 'l Triduo dedicat al Sagrat Cor de Jesús. A les 4 1/2 escomensará á la iglesia del Seminari lo Sant Trissagi, després del quin se celebrará la solemne processó, que, desde dit temple recorrerà los carres de costum, y ab assistencia de Confraries y Associacions.

Dins de pochos dies quedará llesta la restauració portada á cap en l'acreditada drogueria de la Sra. Viuda de Canivell, de quina reforma ens ocuparém ben llargament, ja que 'n tota ella hi domina un delicat gust artistich d'estil modern ben entés.

Costejada pel nostre respectable amich, lo M. Iltre. Senyor Dr. D. Ramon O' Callaghan s' ha posat dalt del campanar del pintoresch ermitori del *Coll del Alba*, una ayrosa creu de ferro forjat, dibuixada per nostre estimat amich l' intelligent artiste D. Vicent Benet.

Lo diputat á Corts per Roquetas Sr. Lopez Puigcerver ha donat una important quantitat pera la continuació de les obres de la iglesia d'aquella ciutat.

Desde 'l dia primer de Juliol sofrirá una alteració total l' hora d' entrada y sortida dels trens.

Lo dimecres á les nou de la nit sortiren les tropes de nostra ciutat al mando de son digníssim Tinent Coronel Sr. de Lachapelli, dirigintse á Santa Bárbara, de quina població tornaren lo dijous á les 8 del matí.

Lo dijous se inaugurarà, no oficialment, lo *Centre excursionista de Tortosa*, regnant la major animació entre 'ls socis de la naixent societat.

Tan prompte s' haigi aprobat lo reglament se farà la sessió inaugural ab tota la solemnitat possible.

Los Senyors Barberá y companyia han escomensat les perforacions dins, dels horts de la *Societat Sucreta de San Lluís*, al objecte de dotar d'aigua sufficient al plantiu de la remolaxa.

Per ordre del Capítá General de Catalunya s' ha decretat la llibertat definitiva del nostre benvolgut amich D. Enrich Prat de la Riba, Director de *La Veu de Catalunya*, la dels dos joves catalanistes Srs. Sal y Mariné y la que per delictes d'imprompta tenia empresonat á nostre volgut company Sr. Riera, Director de *La Nació Catalana*.

Felicitém á tan estimats companys de causa.

Ha mort á Barcelona D. Camilo Fabra, primer *Marqués d' Alella*. R. I. P.

MORESO

Gran botiga de calsat de totas clases

SABATES Y BOTINES D' IVERN

Confecció esmerada pera'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU
TORTOSA

Libreria,

Comisions y Representacions

DE

D. Obdulio Rodriguez

CARRÉ DE MONCADA, 1
TORTOSA

LA CHERTOLINA

XOCOLATE

Y LLEGITIM

TURRÓ de CHERTA

CHERTA (TARRAGONA)

Joseph Ricart

INCREDIBLE VERITAT

Única y veritable ocasió pera gastar los quartos com cal en regalos d' importancia, quin valor supera sempre al seu cost. Objectes d' or de lley garantizat (18 quilats) y enlluhernadors brillants, quimicament perfectes, de mes váluu, per son constant esplendor y llimpiesa, que 'ls verdaders. Descomposició de llum, llimpiesa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 pesetas

á qui distingeixi aquestos brillants Alas-ka dels lligitims. Gran Premi en la Exposició de Paris

- Anell pera home, or brillant 50 ptas.
- » » » brillant molt gros 100 »
- Agulla pera home. 25 »
- » » » » 50 »
- Anell pera senyora ó senyoraleta 25 »
- Arracades (parell) pera senyoraleta. 25 »
- Arracades (parell) pera senyora 50 »
- Arracades (parell) pera senyora brillant molt gros 100 »
- Arracades (parell) pera noyas (verdader regalo). 25 »

S' envian per correu franch de tot gas- to, en caixetas certificadas y declaradas mercancias, pera tota Espanya y Illas.

No se servirá cap pedido que no vinga acompanyat de son import en billets del Banch d' Espanya, en carta certificada ó valor declarat.

Pera la mida de les anells basta pen- dner ab un fil la grossaria del dit.

No 's fan d' squentos; no 's donen re- presentacions ni s' envien catalechs, di- buixos ni mostrats.

Al comprador que no estiga conforme ab la mercancia si li tornarán los quar- tos totseguit!

Dirigirse al representant general y únich de la Societat d' Or y Brillants:

Asis: Aveska, G. A. Buyas, Bono, 104 y 106, Milán. (Italia).

IMPREMPTA

DE

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA COMERS: Factures, Cartes, Me- morandums, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Chèchs, Pa- garés, Circulars, Notes de preus, Estats, Esqueles, Rebutis, Ca- talechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc. Im- presions ab tinta de copiá.—Títuls honorífichs, Etiquetes de to- tes clases, Invitaciones, Targetes, Participacions de casament, de naixement, De primera Missa, De Profesió Relligiosa, Recor- datori y tota clase de trevalis de fantasia.—Especialitat ab im- presions artístiques sobre satí, papé japonés y pergamí, Vinye- res modernistes y caracters gòtichs del sigle XV Varietat de cli- xès pera goigs y escapolaris, Targetes visita desde una peseta lo cent.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs, Revistes, Memories, Reglaments, Follets, Obres científiques y Literaries, et. Esqueles de defunció, Impresos ab tinta blanca sobre papé negre ó cartolina, Trevalis artístichs a varies tintes, Cromos pe- ra felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresió de tar- getes postal.

Plassa del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygues, Pipes, Parasols, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeons, Objectes pera regalós, y tota clase d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESES EN CARTO DE TOTÉS MIDES Y VENTALLS DE TOTÉS CLASES, CÒRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbo 11 y 13 y Pescadors 1. TORTOSA.

Libreria fundada 'l sigle XVIII

Francesch Mestre TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

- Obres de Mossen Jascinto Verdàguer
- » » Tomás A. Rigualt
- La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta
- Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta
- Los set diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta
- » » » » rústica 0'50 peseta
- Doctrina cristiana—cartonet—0'50 peseta

DEPÓSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES